

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคยาปฏิชีวนะในชุมชนกึ่งเมืองกึ่งชนบท

ชื่อผู้เขียน นางสาวจันทร์ ชันดี

ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการส่งเสริมสุขภาพ

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

อาจารย์ ดร. เกษม	นครเขตต์	ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อรรถณ พงษ์วาท		กรรมการ
รองศาสตราจารย์ เอนก	ธีรน้อย	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการบริโภคยาปฏิชีวนะและศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้ออำนวย และปัจจัยเสริม กับพฤติกรรมการบริโภคยาปฏิชีวนะของประชาชนในชุมชนกึ่งเมืองกึ่งชนบท กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ หัวหน้าครอบครัวหรือตัวแทนที่อาศัยในเขตตำบลดอนแก้ว อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 320 คน คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป เอสพีเอสเอส พีซี (spss/pc⁺) เพื่อหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประมาณค่าเฉลี่ยในประชากร สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบผลคูณของเพียร์สัน การทดสอบค่าที (t-test) สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์क्रमเมอร์ และการทดสอบค่าไคสแควร์

ผลการวิจัยพบว่า

1. พฤติกรรมการบริโภคยาปฏิชีวนะ โดยการรับจากสถานบริการสาธารณสุข และโดยการซื้อจากร้านขายยาหรือร้านขายของชำอยู่ในระดับปานกลาง
2. ปัจจัยนำด้านความรู้ความตระหนักมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคยาปฏิชีวนะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ปัจจัยเอื้ออำนวยด้านความสะดวกในการเดินทางและการรับบริการ การได้รับคำแนะนำ และความสามารถในการใช้จ่ายเพื่อรับยาปฏิชีวนะ ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้ยาปฏิชีวนะ

4. ปัจจัยเสริมด้านบุคคลมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในการเลือกใช้อายาปฏิชีวนะ เพื่อการรักษาของประชาชนมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้ยาปฏิชีวนะทุกชนิด จากทุกแหล่งที่ได้รับยา ส่วนปัจจัยเสริมด้านการได้รับข่าวสารความปลอดภัยในการใช้อายาปฏิชีวนะจากสื่อต่าง ๆ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้ยาปฏิชีวนะทั่วไป โดยการซื้อจากร้านขายยา ร้านขายของชำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

Thesis Title : Factors Relating to Antibiotic Drug Consumption
Behaviors of People in a Semiurban Community

Author : Mrs. Sujun Kuntee

M.Ed. : Health Promotion

Examining Committee :

Lecturer Dr.Kasem Nakornkhet Chairman

Assist.Prof Dr. Aunnop Pongwart Member

Assoc.Prof Anek Changnoi Member

Abstract

The purposes of this research were to examine antibiotic drug consumption behaviors and relationships between predisposing, enabling and reinforcing factors and antibiotic drug consumption behaviors of semi-urban, semi-rural community members. The sample of this study, chosen via simple random sampling technique, comprised 320 household heads or their representatives in Donkaew Sub-District, Maerim District of Chiang Mai Province. Data collecting instruments were interview formats constructed by the researcher. Statistics used to analyze collected data were percentage, arithmetic mean, standard deviation, estimation of mean, Pearson's Product Moment Coefficient correlation, Cramer's correlation and Chi-Square test. The calculation was aided by the SPSS/p.+ computer program.

ลิขสิทธิ์ © by Chiang Mai University
All rights reserved

Research findings were as follows :

1. Villagers' antibiotic drug consumption behaviors, i.e., obtaining drugs from official health service centers and drug stores or groceries, were found to be at the middle level.

2. Antibiotic drug consumption behaviors were found to be significantly related to such predisposing factors as knowledge and awareness of those drugs they consumed at the .05 level.

3. Antibiotic drug consumption behaviors were not significantly related to those enabling factors such as convenience as regards traveling to and obtaining services from sources offering drugs. And

4. Such reinforcing factors as individuals having influence upon villagers' decision to use antibiotic drugs were significantly related to antibiotic drug consumption behaviors regardless of drug types and sources. Furthermore, another reinforcing factor, i.e., receipt of information from various sources about drug safety, was found to be correlated with general antibiotic drug consumption behaviors, especially those drugs obtained from drug stores and groceries.